

Sygn. akt II C 289/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Sądu Okręgowego Elżbieta Kaziród

Protokolant: Iwona Mucha

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2017 r. w Rybniku

sprawy z powództwa T. K.

przeciwko (...) P S.A w W.

skarga o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa T. K. p-ko (...) P S.A w W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

sygn. II C 36/14

1) pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. z dnia 19 września 2012 roku nr (...) któremu została nadana klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 19 października 2012 roku w sprawie sygn. akt I Co 3694/12;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4217 zł (cztery tysiące dwieście siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 5263 zł (pięć tysięcy dwieście sześćdziesiąt trzy zł) tytułem kosztów sądowych.

SSO Elżbieta Kaziród

Sygn. akt II C 289/15

UZASADNIENIE

Powód T. K. wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem wydanym przez tutejszy Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie o sygn. akt II C 36/14, którym zostało oddalone powództwo T. K. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Wyrok uprawomocnił się dnia 5.03.2015 r.

W uzasadnieniu powód argumentował, iż żąda, na zasadzie art. 401 pkt 2 kpc, wznowienia powyższego postępowania z powodu nieważności, bowiem w skutek naruszenia przepisów prawa, a to w szczególności art. 214 kpc oraz art. 209 kpc, 210 kpc, 211 kpc oraz 316 kpc, był pozbawiony możliwości działania w sprawie. Powód wskazał również okoliczności, celem wykazania braku możliwości jego działania w sprawie.

Podniósł przede wszystkim, że pomimo braku wniosku powoda o przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność (art. 209 kpc) została ona przeprowadzona. Nadto, nie został rozpoznany wniosek powoda o usprawiedliwienie jego nieobecności na rozprawie w dniu 11 lutego 2015 r. z powodu jego choroby. Powód podkreślił, iż Sąd I instancji

dysponując wiedzą o stanie jego zdrowia, w tym także treścią opinii sądowo-lekarskiej z dnia 17 listopada 2013 r. (którą zresztą dopuścił jako dowód w sprawie) winien był w toku postępowania dążyć, aby jego prawa, niezdolnego do samodzielnej obrony swoich praw, pozostały nienaruszone, a w szczególności winien był umożliwić mu złożenie zeznań w sprawie oraz ustosunkowanie się do wszelkich twierdzeń zarówno faktycznych, jak i prawnych zawartych w pismach procesowych strony przeciwnej. Ewentualnie Sąd winien był rozważyć zasadność ustanowienia w sprawie pełnomocnika procesowego z urzędu, dla powoda, który mógłby należycie reprezentować jego interesy i bronić jego praw.

Wobec powyższego, w ocenie powoda uznać należy, iż zachodzi wymieniona w art. 401 § 1 kpc podstawa wznowienia niniejszego postępowania, bowiem powód był pozbawiony możliwości działania w sprawie w jej toku jak i po wydaniu orzeczenia zarówno poprzez uniemożliwienie mu złożenia zeznań w sprawie, zajęcia ostatecznego stanowiska w sprawie, jak i powzięcia wiadomości o wydanym wyroku i podjęciem ewentualnych czynności procesowych związanych z jego zaskarżeniem. Wskazał przy tym, że nie przekroczył ustawowego terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, bowiem początek biegu terminu do jej wniesienia jest dzień, w którym strona dowiedziała się o wydaniu wyroku, co ma miejsce wówczas, gdy do strony dociera wiadomość o istnieniu wyroku, czyli w dniu 27 maja 2015 r.

Pozwany (...) Bank (...) S.A. w W. wniósł o odrzucenie skargi, ewentualnie jej oddalenie.

W ocenie pozwanego przedstawione okoliczności, w jakich powód dowiedział się o „losach postępowania” budzą wątpliwości. Pozwany uważa, że powód wyłącznie wskutek własnego zaniechania i w wyniku nienależytego dbania o własne interesy nie dowiedział się wcześniej o wyniku postępowania. Ponadto strona pozwana uważa, że na podstawie art. 401 § 2 kpc można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności, jeżeli stan pozbawienia możliwości działania wynikał z innych okoliczności aniżeli sytuacja osobista strony, czy też jej zaniechanie procesowe. Pozwany ocenił postawę powoda jako bierną i uważa, że działanie Sądu nie naruszyło żadnych przepisów postępowania, jeżeli podjął on wszelkie możliwe na tym etapie czynności służące prawidłowemu zawiadomieniu strony i umożliwieniu jej uczestnictwa w rozprawie apelacyjnej.

Sąd postanowieniem wydanym na rozprawie, uznając po części argumentację strony powodowej, dnia 15 grudnia 2016 r. wznowił postępowanie w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem wydanym przez tutejszy Sąd Okręgowy dnia 11 lutego 2015 r. o sygn. akt II C 36/14.

Sąd na podstawie akt sprawy II C 36/14 ustalił, iż w dniu 31 grudnia 2014 r. do powoda zostało skierowane wezwania Sądu na termin rozprawy wyznaczony na dzień 11.02.2015 r. o godz. 10:00. Sąd orzekający wskazał, iż w tej dacie powód będzie przesłuchiwany w charakterze strony, a jego niestawiennictwo będzie skutkowało pominięciem dowodu z zeznań (k. 161). Powód wezwanie to odebrał, a następnie, ze względu na stan zdrowia, w dniu 10.02.2015 r. złożył wniosek o usprawiedliwienie jego nieobecności oraz odroczenie rozprawy sądowej. W załączeniu powód złożył zaświadczenie lekarskie sporządzone przez lekarza prowadzącego, zobowiązując się do niezwłocznego przedłożenia pochodzącego od lekarza sądowego. Następnie, w dniu 18 lutego 2015 r. powód po uzyskaniu zaświadczenia od lekarza sądowego, przedłożył jej w Sądzie.

Na terminie rozprawy sądowej w dniu 11 lutego 2015 r. Sąd merytoryczny odczytał pismo powoda z dnia 10 lutego 2015 r. wskazując, że zaświadczenie lekarskie nie pochodzi od lekarza sądowego, który to wymóg jest powodowi znany. Ponadto ujawnił pozew i pisma procesowe powoda, dopuścił stosowne dowody i przychyłając się do wniosku strony pozwanej o nie uwzględnienie wniosku powoda o odroczenie rozprawy, wydał wyrok, w którym oddalił powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjnego (...) S.A. z dnia 19.09.2012 r. nr (...) i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 417 zł tytułem zastępstwa procesowego.

Ze względu na znaczny upływ czasu od dnia rozprawy wyznaczonej na dzień 11 lutego 2015 r. powód, zaniepokojony losem postępowania, w dniu 27 maja 2015 r. udał się do profesjonalnego pełnomocnika celem zlecenia mu reprezentowania go w niniejszej sprawie. Pełnomocnik tego samego dnia, w drodze telefonicznej ustalił, iż sprawa

została bez udziału powoda, prawomocnie zakończona, a następnie w dniu 28 maja 2015 r. potwierdził tę okoliczność poprzez przejrzenie akt sprawy. Tym samym powód dowiedział się o podstawie wznowienia w dniu 27 maja 2015 r.

Sąd stoi na stanowisku, iż w wyniku choroby i zaburzeń psychicznych, które uniemożliwiały powodowi stawienie na rozprawie, T. K. nie był w stanie podejmować decyzji ani dokonywać czynności. Wynika to nie tylko z zaświadczeń lekarskich przedłożonych przez powoda, ale również z opinii sądowo-psychiatrycznej z dnia 16.07.2013 r., w której biegły stwierdził istnienie u powoda przewlekłych zaburzeń depresyjno-lękowych (mieszanych), które to dolegliwości utrudniają powodowi normalne funkcjonowanie społeczne oraz uniemożliwiają funkcjonowanie zawodowe. Opinia ta została dopuszczona jako dowód przez Sąd orzekający w sprawie II C 36/14.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, iż zachodzi podstawa wznowienia niniejszego postępowania wskazana w art. 401 § 1 kpc, bowiem powód był pozbawiony możliwości działania w sprawie w jej toku jak i po wydaniu orzeczenia zarówno poprzez uniemożliwienie mu złożenia zeznań w sprawie, zajęcia ostatecznego stanowiska w sprawie, jak i powzięcia wiadomości o wydanym wyroku i podjęciem ewentualnych czynności procesowych związanych z jego zaskarżeniem.

Sąd podziela przy tym utrwalone już orzecznictwo (por. orzeczenie SN z 28.11.1997 r. w sprawie I CKU 175/97, czy też orzeczenie SN z 18.03.1981 r. w sprawie I PRN 8/81), iż choroba strony wykazana zaświadczeniem lekarskim i uniemożliwiająca stawienie się w Sądzie, w każdym przypadku pociąga za sobą konieczność odroczenia rozprawy, tym bardziej, jeśli strona nie jest reprezentowana w procesie przez pełnomocnika. Podnieść należy, iż w ocenie Sądu już nawet uprawdopodobnienie przez stronę faktu choroby uniemożliwiającej stawienie się do Sądu zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez lekarza niebędącego lekarzem sądowym powinno stanowić przyczynę odroczenia rozprawy.

Wobec wznowienia postępowania kolejnym pismem procesowym powód wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjnego (...) S.A. z dnia 19.09.2012 r. nr (...), któremu postanowieniem Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach dnia 19.10.2012 r. o sygn. I 1 Co 3694/12 nadał klauzule wykonalności, a które to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach Wydział I Cywilny z dnia 3.01.2014 r. o sygn. akt I 1 Co 3694/13.

Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych bądź spisu kosztów jeżeli takowy zostanie złożony.

Powód wskazuje, iż co prawda po prawie dwóch latach od wydania orzeczenia w niniejszej sprawie, zmianie uległy podstawy żądania pozwu, aczkolwiek w dacie jego wniesienia również uznać je można było za aktualne, o czym świadczy przedstawiony poniżej stan faktyczny.

Powód twierdzi, iż w dniu 11.10.2013 r. skierował do tut. Sądu niniejszy pozew, który wpłynął w dniu 14 października 2014 r. Pozew skierowany był przeciwko (...) S.A. w W. jako wierzycielowi. Powód zaprzecza, aby przed dniem wniesienia pozwu otrzymał od pozwanego pismo informujące o dokonaniu cesji wierzytelności na rzecz (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W.. Podnosi, iż ze znajdujących się w aktach sprawy dwóch kartach stanowiących pewne fragment książki nadawczej pozwanego (co w ocenie powoda nie zostało wykazane i kwestionuje on wartość dowodową wskazanych dokumentów), wynikać może co najwyżej, że w dniu 18.10.2014 r. została do niego być może skierowana jakaś korespondencja, a więc już po wniesieniu pozwu.

Nadto powód podnosi, iż pomimo dokonania w dniu 17.09.2013 r. przelewu wierzytelności - ze skutkiem od dnia 20 września 2013 r. - pozwany zachował się nielojalnie wobec niego, bowiem nie dość, że nie zawiadomił go niezwłocznie o zawartej umowie, to również nie poinformował niezwłocznie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu Zdroju E. Z., prowadzącą postępowanie egzekucyjne przeciwko, dłużnikowi - powodowi w sprawie Km 1563/13, o dokonanym przelewie wierzytelności. Wniosek taki został napisany w dniu 18.10.2013 r., natomiast powód

nie posiada wiedzy kiedy został do komornika skierowany, jednakże należy przyjąć, iż było to najwcześniej w dniu 18.10.2013 r., a więc prawie miesiąc po dokonaniu cesji.

Zdaniem powoda, wbrew twierdzeniom pozwanego dopuścił się on nadużycia prawa, zgodnie z art. 5 kc, ponieważ w okresie pomiędzy zbyciem wierzytelności a skutecznym poinformowaniem przez pozwanego komornika prowadzącego postępowanie doszło, w dniu 28.10.2013 r., do zajęcia wierzytelności znajdujących się na rachunku bankowym powoda prowadzonym przez (...) S.A. Kwota zajęcia – 27 216,16 zł w dniu 7.11.2013 r. została zwrócona. Analogiczna sytuacja miała miejsce z kwotą 2 855,72 zł, a także z kwotą 14 254,10 zł, która w dniu 8.11.2013 r. została przez (...) S.A. przelana na konto komornika, a dopiero w dniu 13.11.2013 r. Pozwana wiedziała o dokonanej cesji a mimo to, swobodnie dokonywała przelewów z rachunku bankowego prowadzonego dla powoda. W ocenie powoda powyższe świadczy o nielojalności banku wobec niego oraz bezsprzecznie o nadużyciu przysługujących mu praw. Powodów obawia się, iż pomimo zbycia wierzytelności, pozwany ponownie, nadużywając swoich praw, wykorzysta przysługujący wobec powoda (...), o którym mowa na wstępie pozwu.

Powód z ostrożności wskazuje również, iż pozwany jest legitymowany biernie w niniejszej sprawie, bowiem powództwo zostało skierowane przeciwko wierzytelności uprawnionemu z tytułu wykonawczego - w tym przypadku (...).

Nadto, mając na uwadze powyższe rozważania, powód ze względu na zagrożenie egzekucją przez stronę pozwaną podtrzymuje żądanie pozwu, bowiem pozwany jako profesjonalista winien wystrzegać się takich błędów oraz opóźnień w działaniach.

Odnosząc się do zarzutów powoda pozwany wskazuje, iż w dniu 17.09.2013 r. dokonał sprzedaży wierzytelności przysługującej mu względem powoda z tytułu umowy. W związku z tym, pozwany wraz ze sprzedażą wierzytelności utracił legitymację procesową do występowania w niniejszym procesie, a co za tym idzie, zasadnym jest wniosek o oddalenie powództwa w stosunku do pozwanego. Strona pozwana nie podziela również poglądu powoda jakoby nie zawiadomił powoda, a tym samym komornika o dokonanej sprzedaży w sposób niezwłoczny. Stoi na stanowisku, iż „niezwłocznie” oznacza dokonanie czynności bez zbędnej zwłoki, a zatem tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Pozwany dokonał sprzedaży wierzytelności obejmującej kontrakt powoda w ramach tak zwanej „pakietowej sprzedaży wierzytelności” obejmującej każdorazowo ponad 1000 wierzytelności. Trudno jest zatem postawić pozwanemu zarzut, że nie dokonał stosownych zawiadomień niezwłocznie.

Ponadto, pozwany zwrócił uwagę na fakt, że przedmiotem powództwa jest pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego uzyskanego w szczególnym trybie przysługującym zgodnie z przepisami ustawy prawo bankowe tylko i wyłącznie bankowi. Wobec wyżej opisanej umowy sprzedaży wierzytelności, przedmiotowy tytuł wykonawczy utracił dla pozwanego szczególny walor. Nie może on być również wykorzystany przez nabywcę wierzytelności właśnie z uwagi na to szczególne uprawnienie przysługujące tylko bankowi. Z tych też względów nie może mieć zastosowania w sprawie przepis art. 788 kpc (postanowienie SN z 4.03.2009 r. o sygn. akt IV CSK 422/08). Pozwany twierdzi, iż nadto nie znajduje się już w posiadaniu tytułu wykonawczego, albowiem tytuł ten został wydany nabywcy.

Zdaniem pozwanego, możliwość żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego istnieje tak długo, jak długo zachodzi możliwość jego wykonania. W niniejszej sprawie ryzyko takie nie zachodzi, albowiem zarówno zbywca, jak i nabywca nie ma w chwili obecnej możliwości wykonania tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Istnienie takiego tytułu nie stanowi dla dłużnika zobowiązanego wobec wierzyciela (Banku) potencjalnego zagrożenia egzekucją, albowiem nie ma prawnej ani też faktycznej możliwości wszczęcia postępowania egzekucyjnego na podstawie omawianego tytułu wykonawczego ani przez zbywcę - z uwagi na fakt, iż nie znajduje się on już w posiadaniu owego tytułu (nie można twierdzić, że tytuł znajduje się w obrocie prawnym, albowiem właśnie dla zabezpieczenia tego obrotu tytuł ten jest przekazywany nabywcy i przez niego zatrzymywany), ani też przez nabywcę, któremu nie przysługuje uprawnienie do nadania klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny w trybie art.788 kpc.

Ponadto istnienie tego tytułu nie oznacza zatem, iż w niniejszej sprawie Bank może złożyć wniosek do komornika o wszczęcie egzekucji. Bank nie może tego uczynić z uwagi na fakt, iż nie znajduje się w jego posiadaniu. Nie można nawet

mówić w tej sytuacji o potencjalnym ryzyku zagrożenia egzekucją, a to wobec braku faktycznej możliwości wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Zachodzi zatem realna niemożność egzekwowania przez pozwanego wierzytelności stwierdzonej tym tytułem wykonawczym i nie jest to kwestia ewentualnego zaniechania przez pozwanego działań egzekucyjnych. Nie można również tracić z pola widzenia faktu, iż Bank jako podmiot zaufania publicznego zobowiązany jest do podejmowania działań z uwzględnieniem i zabezpieczeniem interesów swoich Klientów.

Z kolei nabywca został przez ustawodawcę pozbawiony możliwości uzyskania na swoją rzecz tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w oparciu o treść art. 788 kpc. A zatem również i nabywca nie ma realnej możliwości wszczęcia postępowania egzekucyjnego w oparciu o omawiany tytuł wykonawczy.

Końcowo pozwany wskazał, iż zgodnie z art. 840 § 1 kpc dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, albo jego ograniczeniu, jeżeli m.in. przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Zdaniem pozwanego w realiach niniejszej sprawy powód nie wykazał istnienia żadnej z przesłanek koniecznych do skutecznego pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19.08.2011 r. pozwany (...) Bank (...) S.A. w W. udzielił powodowi T. K. na mocy umowy kredytu gotówkowego A. nr (...) z pakietem ubezpieczeniowym w kwocie 102 000 zł, na okres kredytowania wynoszący 72 miesiące.

Kredytobiorca był zobowiązany do zapłaty miesięcznej składki ubezpieczeniowej w wysokości 255,00 zł z tytułu przystąpienia do ubezpieczenia. Składka ubezpieczeniowa była płatna w terminach ustalonych w Deklaracji zgody (§ 2 ust. 1 umowy kredytowej). Spłaty kapitału, odsetek i składki ubezpieczeniowej miały być dokonywane przez potrącenie wymagalnych należności (...) S.A. z wierzytelnościami kredytobiorcy z tytułu środków pieniężnych na rachunku w terminach ustalonych w planie spłaty (§ 9 umowy kredytowej). Zgodnie z ustalonym harmonogramem spłaty kredytu termin spłaty przypadał na dzień 19 każdego miesiąca, na ten dzień zgodnie z zapisami Deklaracji zgody przypadał również termin spłaty składek ubezpieczeniowych (§ 3 deklaracji zgody).

Powód w 2012 r. rozpoczął leczenie w (...) w K., a w związku ze złym stanem zdrowia zmuszony został do rezygnacji z pracy zawodowej i ostatecznie przeszedł w stan spoczynku. Zanim to nastąpiło, po roku przebywania na zwolnieniu lekarskim, od listopada 2011 r. powód znalazł się w sytuacji bez żadnych środków do życia. Korzystał jedynie z pomocy finansowej najbliższych. Dopiero orzeczeniem z dnia 6.05.2013 r. lekarza orzecznika ZUS powód został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby, a we wrześniu 2013 r. decyzją Krajowej Rady Sądownictwa przeszedł w stan spoczynku. Natomiast wcześniej na polecenie Krajowej Rady Sądownictwa została wydana dnia 16.07.2013 r. opinia sądowno-psychiatryczna, w której biegły stwierdził istnienie u powoda przewlekłych zaburzeń depresyjno-lękowych (mieszanych), które to dolegliwości trwały od kilku lat i pomimo intensywnego leczenia farmakologicznego oraz psychoterapii utrzymują się w sposób trwały. Nadto dolegliwości utrudniają powodowi normalne funkcjonowanie społeczne oraz uniemożliwiają funkcjonowanie zawodowe.

W międzyczasie powód pismem z dnia 19.06.2012 r. zwrócił się do pozwanego z prośbą o przejęcie zobowiązania przez ubezpieczyciela. W odpowiedzi na powyższe pozwany pismem z dnia 6.07.2012 r. poinformował powoda, że rozpatrzenie przejęcia spłaty zobowiązania będzie możliwe po złożeniu przez powoda właściwych druków wraz z niezbędnymi dokumentami, które pozwany załączył do pisma. Pozwany wezwał również powoda do uregulowania zaległej składki ubezpieczeniowej w kwocie 1 020,00 zł (na dzień 6.07.2012 r. powód zaniechał spłaty czterech składek ubezpieczeniowych) pod rygorem pozostawienia roszczenia bez rozpatrzenia. Powód pozostawił pismo bez odpowiedzi.

W związku z zaniechaniem przez powoda spłaty rat (w tym składki ubezpieczeniowej) kredytu pozwany wypowiedział umowę kredytu i wezwał powoda do uregulowania powstałego zadłużenia. Wobec braku wpłat z tytułu składek

ubezpieczeniowych wygasa również odpowiedzialność ubezpieczyciela (§ 15 ust.1 pkt 8 Warunków (...) dla Kredytobiorców Kredytów Gotówkowych A./P. Udzielonych przez (...) S.A.).

W świetle powyższego pozwany wystawił w dniu 19.09.2012 r. Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...), a po otrzymaniu tytułu wykonawczego w postaci (...) nr zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach postanowieniem z dnia 19.10.2012 r. o sygn. I 1 Co 3694/12, pozwany Bank wszczął postępowanie egzekucyjne. Postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne. Na rzecz pozwanego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu-Zdroju E. Z. ostatecznie nie dokonał żadnych wpłat. Pozwany we wniosku egzekucyjnym z dnia 5.04.2013 r. wskazał rachunek do wpłat. Z kolei Komornik Sądowy już po dokonaniu przez pozwanego sprzedaży wierzytelności wyegzekwował od powoda należności z tytułu potrącenia z wynagrodzenia, potrącenia z rachunku bankowego kwotę w łącznej wysokości 44 323,98 zł. Następnie w dniach: 30.10.2013 r. w kwocie 2 855,75 zł, 7.11.2013 r. w kwocie 27 216,16 zł, 13.11.2013 r. w kwocie 14 252,10 zł Komornik powrotnie przekazał na rachunek powoda o nr (...), cała nienależnie pobraną kwotę.

Wcześniej, tj. w dniu 17.09.2013 r. pozwany dokonał przelewu wierzytelności z tytułu umowy nr (...) na rzecz (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W.. Pismem z 2.10.2013 r. pozwany poinformował powoda o dokonanej cesji wierzytelności. Natomiast pismem z dnia 18.10.2013 r. skierowanym do Komornika Sądowego wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Natomiast Powód w dniu 25.06.2016 r. zawarł z (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym ugodę przed Sądem o sygn. akt II C 33/16, w ramach której zobowiązał się do spłacenia w ratach kwoty 110 000 zł. Powód w 11 ratach w okresie od 30.12.2016 r. do 27.02.2017 r. spłacił całe swoje zobowiązanie względem Funduszu, a wynikające z umowy kredytowej udzielonej powodowi przez (...) S.A. dnia 19.08.2011 r.

Dowód: z dokumentów znajdujących się aktach II C 36/14, a w szczególności: z umowy z 19.08.2011 r. (k. 67-69) na okoliczność kredytu udzielonego powodowi przez (...); z pisma (...) skierowanego do powoda w dniu 2.10.2013 r. o cesji wierzytelności; z wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy kredytu z 10.07.2012 r. (k. 61); z pism pomiędzy (...) a Komornikiem Sądowym (k. 63-64) na okoliczność, że w dniu 3.04.2013 został złożony wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz że w dniu 18.10.2013 r. (...) wniosło o umorzenie egzekucji informując komornika o cesji wierzytelności, umowa sprzedaży wierzytelności (k.57-60); z postanowienia Komornika Sądowego z 4.02.2014 r. (k. 65) o umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 1 kpc; z pisma Prezesa Rejonowego z dnia 17.11.2011 r. (k. 5) na okoliczność, że z uwagi na złożenie kolejnego zwolnienia lekarskiego Prezes SR zlecił wypłatę wynagrodzenia wyłącznie do dnia 19.11.2011 r.; z pisma skierowanego do powoda z 6.07.2012 r. wzywającego powoda do złożenia właściwych druków i dokumentów związanych z rozpatrzeniem przez ubezpieczyciela wniosku o przejęcie spłaty zobowiązania (k. 169); z korespondencji mailowej między bankiem i komornikiem sprawie KM 1563/13 na okoliczność, że bank zwracał się do komornika o wyjaśnienie dlaczego wyegzekwowane wpłaty od października 2013 r. były przekazywane na inne konto niż wskazane w we wniosku egzekucyjnym i braku wyjaśnień ze strony komornika (k. 176-178); z powtórnego wydruku wykonania przelewu przez komornika na rzecz powoda w dniu 30.10.2013 r., na kwotę 2855,72 zł, z 7.11.2013 r. na kwotę 27 216,16 zł (k. 173, 175); z zeznań powoda protokół z dnia 9.03.2017 r. 00:45:06 k. 202; z kserokopii historii rachunku powoda k. 208-209; z akt sprawy Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach o sygn. I 1 Co 3694/12, w tym z postanowienia z 19.10.2012 r. o nadaniu klauzuli wykonalności (...) k. 74

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o powołane dowody w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, jak i spraw II C 36/14 oraz I 1 Co 3694/12. Autentyczność tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony. Sąd oparł się również na zeznaniach powoda, które uznał za wiarygodne, ponieważ pokrywają się one z zebranych w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego jest jedną z form merytorycznej obrony dłużnika przed egzekucją. Powództwo przewidziane w art. 840 kpc, określane mianem opozycyjnego, nie służy ponownemu

merytorycznemu rozpoznaniu sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. Wytaczając powództwo opozycyjne dłużnik powinien wykazać, że tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy (por. H. Pietrkowski, [w:] Ereciński, Komentarz KPC, t. 4, 2009, s. 225).

Zatem przepis z art. 840 § 1 pkt 2 kpc formułuje podstawy pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, w tym również w odniesieniu do tytułu egzekucyjnego nie będącego orzeczeniem sądu. Wskazuje, że podstawą taką może być zdarzenie, które nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego, wskutek którego zobowiązanie wygasło. W niniejszej sprawie za takie zdarzenie poczytać należy przelew wierzytelności objętej tytułem egzekucyjnym. W takiej sytuacji zobowiązanie pomiędzy wierzycielem, na którego opiewa tytuł wykonawczy a dłużnikiem wygasło i w tej relacji nie może być egzekwowane.

Podkreślić należy, iż podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy czyli tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Istnienie takiego tytułu oznacza, że wierzyciel może złożyć wniosek do komornika o wszczęcie egzekucji. Komornik nie jest uprawniony do badania czy wierzyciel, na którego opiewa tytuł wykonawczy, zachował materialne uprawnienie, to jest czy zachował status wierzyciela materialnie uprawnionego, mimo zatem takiego statusu nie mógłby odmówić wszczęcia egzekucji.

W związku z powyższym Sąd stoi na stanowisku, że istnienie tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 19.09.2012 r. nr (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach postanowieniem z dnia 19.10.2012 r. o sygn. I 1 Co 3694/12, w dalszym ciągu stanowi dla powoda, tj. dłużnika zobowiązanego wobec wierzyciela według treści tego tytułu, zagrożenie egzekucją. Zagadnienie zaś, czy w okolicznościach danej sprawy jest formułą prawdziwą, w szczególności czy pozwany Bank złoży wniosek o wszczęcie egzekucji mimo przelewu wierzytelności, czy też mając świadomość braku swego materialnego uprawnienia, jak twierdzi, zaniecha tego, dla rozstrzygnięcia o żądaniu nie ma znaczenia.

Podkreślić należy, że powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności dłużnik może wytoczyć, o ile istnieją ku temu podstawy przewidziane w powołanym przepisie art. 840 § 1 pkt 2 kpc, po powstaniu tytułu wykonawczego, czyli po nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Powództwo może być wytoczone niezależnie od tego, czy przeciwko dłużnikowi została już wszczęta egzekucja, istotne jest jedynie by zobowiązanie objęte tytułem wykonawczym było wymagalne. Wówczas dłużnik może żądać pozbawienia (ograniczenia) wykonalności tytułu wykonawczego tak długo, jak długo zachodzi możliwość wykonania tego tytułu. W doktrynie wskazuje się, że samo istnienie możliwości wykonania tytułu wykonawczego, czyli zdolności do egzekucji, pozwala na wystąpienie z powództwem zmierzającym do uniemożliwienia przeprowadzenia egzekucji z tego tytułu wykonawczego (por m.in. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 15.01.2015 r. o sygn. akt IV CSK 133/14).

Dodać należy, że zdarzeniem prawnym, które zadecydowało o treści rozstrzygnięcia stał się przelew wierzytelności po powstaniu tytułu egzekucyjnego, a także spełnienie świadczenia przez powoda wobec nabywcy wierzytelności.

Końcowo należy podnieść, iż powództwo o pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności dłużnik powinien kierować przeciwko wierzycielowi uprawnionemu według treści tego tytułu. Istotą tego powództwa stanowi bowiem żądanie udzielenia ochrony dłużnikowi zwalczającemu wykonalność prawomocnego wyroku. Wyrok pozbawiający wykonalności tytuł wykonawczy uniemożliwia prowadzenie egzekucji na podstawie konkretnego tytułu. Jest to więc procesowa forma obrony dłużnika, mimo że uzyskane orzeczenie ma charakter prawno-kształtujący i wywiera skutek w postaci powstania, ustania lub zmiany stosunku prawnego łączącego podmioty wymienione w tytule wykonawczym. Rezultat jest więc zbieżny z tym, osiąganym w wypadku podejmowania czynności prawa materialnego. Podważanie więc przez pozwanego, jego legitymacji biernej w niniejszym procesie, jest oczywiście chybione.

W tych okolicznościach należało orzec jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku, pozbawiając wykonalności (...) S.A. z 19.09.2012 r. nr 43/12.

Zawarte w wyroku orzeczenie o kosztach procesu oparto na art. 98 § 1 kpc, który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić stronie przeciwnej na jej żądanie poniesione przez nią koszty procesu niezbędne do

celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zatem Sąd zasądził od strony pozwanej jako strony przegrywającej proces na rzecz powoda kwotę 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 600 zł tytułem uiszczonej przez powoda opłaty od pozwu.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić Sąd obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy według zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Oznacza to, że część opłaty sądowej, od której zwolniony był powód obciąża pozwanego według wyniku sporu. Dlatego też Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 5 263 zł tytułem należnych w sprawie kosztów sądowych, od których powód był częściowo zwolniony.

SSO Elżbieta Kaziród